

HECE ÖYKÜ

DOSYA: TARİH ve ÖYKÜ

Rasim

Özdenören

/ Abdülhamit

Yıldız / James

Cooper Lawrence

/ Abdullah Harmancı

/ Kâmil Yeşil / Hayrettin

Orhanoğlu / Recep Seyhan /

Selvigül Kandoğmuş Şahin / Mehmet

Kahraman / Yıldırım Türk / Senem

Gezeroğlu / Doğukan İşler / Elçin Sevgi Sücin

/ Yeliz Baloğlu / Sadık Hidayet / Mîhâl Nu'ayme /

Grigir Mihayloviç Tütünnik / Alejandro R. Roces / İbrahim

Demirci / Âlim Kahraman / Şaban Sağlık / Yavuz Demir /

Yusuf Turan Günaydın / Hatice Ebrar Akbulut / Rûveyda Durmaz

Kılıç / Hatice Bildirici / Handan Acar Yıldız / Hâle Sert / İshak Yetiş

/ Azra Yetiş / Aysel Demir / Nihat Değirmençi / Osman Düzgün / Alina

Fikaniuk / Sevgi Şen / Emin Gürdamur / Arzu Kaya / Gökhan Begen / Özlem

Göktaş / Numan Altuğ Öksüz / Emre Miyasoğlu / Emrah Kanlıkama / Zühal

Baylan Çalıs / Segâh Gümüş / Tuba Dere / M. Yücel Öztürk / Meriç Balkanlı / Harun

Yakarer / D. D. Korkut / Esra Ballım / Türkan Bayrakçı / Zeynep Tuba Öter / Safiye Gölbaşı

HECEÖYKÜ

NİSAN
MAYIS

74

KÜNYE

HECEÖYKÜ

İKİ AYLIK ÖYKÜ DERGİSİ
ISSN 1304-7604

YIL: 13 SAYI: 74
Nisan-Mayıs-2016

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd. Şti. Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Ö. Faruk Ergezen

Genel Yayın Yönetmeni
Rasim Özdenören

Yayın Kurulu
Ali Ulvi Temel, Dinçer Eşitgin, Hâle Sert
Handan Acar Yıldız, Hatice Bildirici

Son Okuma
Beza Nur Demirci

Yönetim Yeri
Konur Sk. No: 39/1
Kızılay/Ankara

İletişim
Tel: (312) 419 69 13 **Fax:** (312) 419 69 14
P.K. 79 Yenışehir/Ankara
İnternet Adresi: www.hece.com.tr
e-mail: hece@hece.com.tr

 twitter.com/hecedergi

 facebook.com/hecedergisi

Teknik Hazırlık: Bülent Güler

Kapak: Sarakusta web: sarakusta.com

Baskı: Dumat Ofset
Tel: (0.312) 278 82 00

2016 Yılı Abone Bedeli:
Yıllık: 70 TL.
Kurumlar İçin: 230 TL.
Hece ve Heceöykü Dergisi İçin: 175 TL.
Yurt Dışı: 100 Euro

Posta Çeki: 149582
Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

Gelen yazılar yayımlansa da yayımlanmasa da geri verilmez. İlkelerimize uymayan ilânlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 31.03.2016

FOTOĞRAF ÖYKÜ**Abdülhamit Yıldız / 4****ÖYKÜ ÜZERİNE****Rasim Özdenören/Yazmak mı, Yaşamak mı? / 5****James Cooper Lawrence/Kısa Öykü Kuramı-3 / 7****ÖYKÜCÜNÜN GÜNDEMİ****Abdullah Harmancı / 10****ÖYKÜ****Kâmil Yeşil/Ölüyorum Demek ki Yaşayacağım / 13****Hayrettin Orhanoğlu/Sonra, Yine Bir Gün / 17****Recep Seyhan/İllet / 23****Selvigül Kandoğmuş Şahin/Yaralanmış Dualar / 29****Mehmet Kahraman/Ekmek Bayatlatma Odası / 33****Yıldırım Türk/Aykırı Adam / 37****Senem Gezeroğlu/Anıların Öyküleştiği An / 41****Doğukan İşler/İzmarit Derviş / 48****Elçin Sevgi Suçın/İz / 51****Yeliz Baloğlu/Anını Arayan Eflatuni Sevda / 55****ÇEVİRİ ÖYKÜLER****Sadık Hidayet/Ölüm Kıyısındaki Eşeğin Konuşması / 58****Mihâil Nu'ayme/Fırtınada / 61****Grigir Mihayloviç Tütünnik/Ufuk / 67****Alejandro R. Rocas/Tavuklar ve Horozlar / 70****DOSYA: TARİH VE ÖYKÜ****İbrahim Demirci/Gerçeklik Çevresinde / 77****Âlim Kahraman/Tarih/Öykü/Gerçeklik / 80****Şaban Sağlık/Tarih 'Anlatır' Öykü 'Gösterir' / 81****Yavuz Demir/Tarihten Hikâye Kaçırılmak / 85****Kâmil Yeşil/Yeniden Yazım ve Metinler Arasılık Bakımından Menkıbeler / 88****Yusuf Turan Günaydın/Edebiyattarih-Tarih hikâye-Roman / 98****Hasibe Çerko/Göçükleri Hatırlamak / 101****Hatice Ebrar Akbulut/Öykünün İmkânlarıyla "Şahmeran"ın... / 106****Rüveyda Durmaz Kılıç/"Bağrıyanık Ömer ile Güzel Zeynep" Eseri... / 109****FİLMÖYKÜ****Hatice Bildirici/Albaya Mektup Yok / 112****ANIT ÖYKÜLER****Handan Acar Yıldız/Gabriel García Márquez'in "Albaya Kimseden****Mektup Yok" Öyküsü Üzerine / 117****NAFTALİN KOKULU KELİMELERE HİKÂYE****Hâle Sert/Gam-Hâne / 123****GÜNLÜK****İshak Yetiş-Azra Yetiş/Virginia Woolf'un Günlüğü / 126****YAKIN PLAN****Mehmet Kahraman/Handan Acar Yıldız ile "İnatçı Leko" Üzerine Söyleşi / 130****Mehmet Kahraman/Yürekteki İnatçı Lekeler ya da Yükün Ağırlığı / 136****ÖYKÜ****Emin Gürdamur/Allah'ın Yazıları / 140****Arzu Kaya/İki Güvercin / 144****Gökhan Begen/Babamın Cebinde Hayallerim / 146****Özlem Gökteş/Reçete / 149****Numan Altuğ Öksüz/Ellerim Neden Siyah? / 151****Emre Miyasoğlu/İki Yabancı / 154****Emrah Kanlıkama/Eksik Etek / 159****Zühal Baylan Çalış/Çöpteki Fotoğraf / 166****Segâh Gümüş/Yolcu / 167****Safiye Gölbaşı/Durgun Sel / 170****KAHRAMANIMA MEKTUPLAR****Tuba Dere/Hangi Anahtar? / 173****BAKIŞ****İshak Yetiş/Hüseyin Su Öyküsü / 178****M. Yücel Öztürk/Yalnızız, Hayat! / 181****Meriç Balkanlı/Kendi Etrafında Dönen Öyküler / 184****Harun Yakarer/"Abat" İçin Kelimeleri Büyütmek / 187****HECEÖYKÜ MEKTUBU****D. D. Korkut / 189****YENİ KİTAPLAR****Esra Ballım/Bulaşık Suyundaki Çay Kaşığı / 191****Türkan Bayrakçı/Kırık Zamanlar / 192****Zeynep Tuba Öter/Bahane / 194****FOTOĞRAF ÖYKÜ****Zeynep Hicret / 196****İÇİNDEKİLER**

FOTOĞRAF/ÖYKÜ

ABDÜLHAMİT YILDIZ

ÖYKÜ ÜZERİNE

RASİM ÖZDENÖREN

YAZMAK MI, YAŞAMAK MI?

Her has yazar gibi William Faulkner da arada bir yazmakla yazmamak arasındaki o ince köprüyü geçip geçmemekte tereddüt yaşamıştır. “Şunu anladım ki yaşamının her türlüyle, yazmanın her türlü arasında kapatılmaz bir uçurum uzanır... Yaşayabilenler yaşar, yaşayamamanın acısını çekenler de bu acıyı yazarlar...” demek zorunda kalıyordu.

Aslında, bizler de bir biçimde modern çağın etkisini üzerinden atamayan insanlar olarak kendimizi yazma eyleminin içine düşmüş buluyoruz. Ve teselli yazmanın da yaşamın bir başka biçimi olduğuna inanmakta bulmaya çalışıyoruz. Bu inanış acaba tümüyle temelsiz ve boş bir inan mı? Eğer daha önce insanların aklına bile gelmemiş türlü çeşitli mesleklerden birinin de yazarlık olduğu kabul edilirse, yazma eyleminin de o mesleklerden biri olduğunu benimsemeye yatkın hâle geliriz.

Fakat gene de, dipte çalkalanan o soru su yüzüne çıkmaya zorlandığı her defasında kendimize yazmak mı, yaşamak mı diye sormak zorunda kalıyorsak, yazmak bir tür yaşama biçimi olarak kabul edilse bile, 20. yüzyılı doludizgin yaşamış, 21. yüzyılın ilk yıllarını idrak etmiş olan bizler bile, yazmanın yaşama ya tam da denk gelmediğini sanırım bilinçaltından kabul etmeye zorlanıyoruz.

Faulkner’ın bir konuşmasından bir cümleyi almak istiyorum. Şöyle diyor: “Birinci sınıf bir yazarın yazarlığını hiçbir şey kötü etkileyemez ve eğer yazar birinci sınıf bir yazar değilse, kimse de ona yardım edemez. Yazar eğer birinci sınıf değilse zaten sorun da yoktur aslında, çünkü yazar çoktan ruhunu bir yüzme havuzu için satmıştır. (...) // Yazarın ekonomik özgürlüğe ihtiyacı yoktur. İhtiyacı olan tek şey bir kalem ve biraz da boş kâğıttır. (...) Birinci sınıf

bir yazar değilse kendisini zamanım yok, ekonomik özgürlüğüm yok diye kandırıyor. İyi sanat hırsızlar, içki kaçakçıları ya da at hırsızları arasından da çıkabilir. İnsanlar katlanabilecekleri zorluk ve fakirliğin miktarını keşfedemeyecek kadar korkaktırlar gerçekte. Ne kadar dayanıklı olduklarını keşfetmekten korkarlar. Hiçbir şey iyi bir yazarı yok edemez. İyi bir yazarı alt edebilecek tek şey ölümdür. İyi yazarın başarıya ya da zengin olmaya aldıracağı zamanı da yoktur.”

Faulkner’ın bu satırları bir bakıma sahici yazarın yazmakla yaşamak arasındaki sarkaçta yaşadığı gerilime referansta bulunurken, bir yandan da sahici yazarın hayatının zaten yazmaktan ibaret bir eyleme dayandığını ifade etmesi sadedinde, onun salt yazarak yaşamakta olduğu, onun dışında başka bir hayatı zaten bilmediği gerçeğine de değinmiş oluyor.

Sorun’un yazmayı sanat hâline getirmiş olanlar için söz konusu olduğunu söylemek bile fazla. Eğer yazma işi zanaat olarak icra ediliyorsa, bizim burada değinmek istediğimiz sorunun dışına çıkarız. Hattat ile sıradan bir tabela yazıcısı ressamın arasındaki farkı göz önünde bulundurmanızı isteyeceğim. Yazıcı ile yazar arasındaki fark da böyle bir şey...

JAMES COOPER LAWRENCE

TÜRKÇESİ: DOÇ. DR. AYŞE DEMİR

KISA ÖYKÜ KURAMI-3

Gerçek şu ki edebiyat tarihinin en kısa değerlendirmesi bile kısa öykünün 19. yüzyılda ortaya çıkmış bir ürün olmaktan çok uzak olduğuna, kısa öykünün diğer edebî türler içerisinde, yıllar boyunca gelişen şiir ve eleştiri dışında, edebiyatın en eski türü olduğuna bizi ikna etmeye yeter.

Sözlü gelenek; ilk insan ailesiyle birlikte başlar ve bu ilk sözlü gelenek, kısa öykünün başlangıç noktasını aradığımız yerdir. Antropologlar; ilkel insanın, çağımızın sıradan insanını karakterize eden aynı hayal gücüyle, ilerleme gururuyla, merakla, heyecan aşkıyla ve tuhaflıkla donatılmış olduğuna bizi temin etmektedirler. Bunlar öykü anlatım yeteneğinin dayandığı temel tutumlardır. Bu sebeple insan doğası bu şekilde oluştuğu için günümüzde de insanlar öykü anlatmaya devam etmektedirler sonucuna ulaşırsız.

(...)

Millî edebiyatların gelişimine kısa bakış, epîğin edebiyata millî bir katkı, baladın toplumsal bir ürün ve son tahlilde sadece şiir ve edebî eleştiri dışında tüm edebiyatımızın temeli olduğunu kanıtlayan kısa öykünün ise açıkça bireysel bir katkı olduğuna hak veriyor görünmektedir. Kısa öyküyü ana unsur hâline getiren sözlü edebiyatın bu gelişim kuramı, tamamen varsayımlara dayanmaktadır.

(...)

Kısa öykünün bir tür olarak antikliği kuramını destekleyecek kanıtlar üretmek, kısa öykünün bugün bilindiği gibi tüm edebî türlerin sadece en eskisi olmakla kalmayıp günümüze gelene kadar, başlangıcından bu zamana değin aynı tür olduğunu ve süreklilik arz eden bir varlığa sahip bulunduğunu ispatlamak amacıyla kanıt zincirinde gereken bağları ortaya çıkarmaktan daha kolaydır. İşin ikinci zorluğu, görece yakın çağdaş zamanlara nazaran öykünün yazılı edebiyat olarak değil de sözlü edebiyat olarak muhafaza edilmesine ve sözlü türde çok geniş bir varlık alanına sahip olmasına bağlıdır.

Bunun sebeplerini tespit etmek zor değildir. Antik çağ kâtiplerinin ve Ortaçağ yazıcılarının, zaten herkesin anlattığı ve bildiği kısa öyküleri muhafaza etmeye harcayacak zamanlarının olmaması nedeniyle ortaya koydukları ürünler çok azdı. Yazılı olan veya sonraki bir tarihte basılan bu tür öykü ve baladlar, o günün araştırmacıları tarafından çok az ilgi görmüş ve bunların korunması için çok az çaba harcanmıştır.

(...)

Geçmişteki ve şimdiki şartları, antikitenin genel kuramı içindeki yeriyle ve kısa öykünün süregiden varlığıyla ilgili olarak kabul etmek, bizi 19. yüzyılın kısa öyküsünün bin yıl veya daha öncesine giden masallardan kayda değer bir şekilde ayrışmadığı iddiasını haklı çıkaran belirgin bir kanıt olarak ele almamızı sağlar.

Poe'nun kısa öyküyle ilgili kendi kurallarını ortaya koyduğu zaman, yeni bir edebî tür yarattığı sıklıkla ifade edilir. Fakat Poe'nun kuralları sadece tek bir sınıf öykü için uygulanabilir ve bunlar da tek bir etki yaratmak amacıyla üretilenlerdir. Profesör Matthews, Profesör Perry ve takipçileri Poe'nun görüşüne katılarak, tek bir tür kısa öyküye sanki kısa öykü edebiyatının tümünü oluşturuyormuşçasına muamele ederler. Bu nedenle de bizim için mühim olan bu isimlerin, bugün bizim bildiğimiz kısa öykünün özellikle 19. yüzyılın bir ürünü olduğuna dair açıklamalarını dikkate alarak, tek bir etki yarattığı söylenen hikâyenin atalarına bakmaktır. Bu tür öykülerin, yakın zamanlara kadar bilhassa 19. veya 20. yüzyıllara ait olduğu yargısına haklılık verdirecek kadar gelişmesi mümkün müdür?

Eğer araştırma şeylerin başlangıcına, Ortaçağ hikâyelerinin döngüsünden tarih öncesi sözlü edebiyatın büyük yapısının en eski parçaları olan baladlara doğru giderse ilk masalların, baladların doğduğu nesir anlatıların tümünde, sadece öykü anlatmanın bir ya da iki metodunun değil; kısa öykünün her türünün bulunabileceğine inanmamız için nedenler de ortaya çıkar.

Öykü anlatmanın didaktik ve tarihî yöntemlerinin eskiliğine dair hiçbir soru işareti yoktur ve en ilkel edebiyatlarda bile tek etki yaratan öykülerin örnekleri, bu tür hikâyelerin bütünüyle değilse de kısa öykünün diğer biçimleri kadar antik kökene sahip olduğu sonucuna ulaşmamız için yeterlidir.

(...)

Yukarıda işaret edilen gerçekler ve kuramlar, 19. ve 20. yüzyıllarda bilinen öykünün yeni bir edebî tür olmadığı ama temel özellikleri çağlar boyunca değişmeden kalan öncül bir tür olduğu sonucuna oldukça sağlam bir temel önermektedirler.

Bununla birlikte bugün kısa öykünün nitelikleri başlangıçtaki gibiyse, eğer söylenen etkiye ulaşma çabasında yeni ve ayırt edici bir şey içermiyorsa, Profesör Matthews'un kısa öykünün evrimine dair kuramıyla, modern öykü anlatıcısının malzemesine kendinden önce gelenlerden farklı saydığı tutumuyla ve Poe ve çağdaşlarının 19. yüzyılın başlarında kısa öyküye yeni bir edebî tür olarak bakan sayısız otoriter ifadelerle ne yapılacağı sorusu yükselmeye başlar. Maupassant ve Boccaccio'nun tek etki üretme fikriyle anlattığı öyküler arasında veya Poe'nun anlatılarında ortaya konulan korku öyküleriyle eski bir baladda anlatılan arasında nasıl bir fark vardır?

(...)

Modern kısa öykü tekniğiyle Ortaçağınkiler arasındaki tek fark sözlü olmalarıdır. Kısa öykü anlatma sanatındaki ayırıcı özellikteki izi sürülebilir tek gelişme -fakat bu vasiyetleri yazmayı ve resmî belgeleri düzenlemeyi kısa öykü anlatmaktan daha çok etkiler- kelime hazinesindeki genel gelişme ve onları kullanma yeteneğidir. Bugün ortalama bir öykü yazarı, bin yıl önce hikâyeler anlatan bir adamdan daha usta olabilir; bu, emrinde daha iyi ifade araçları olmasındandır.

Genişleyen söz dağarcığı basım yayımın bir ürünüdür. İlk kısa öyküler görece daha az kelimeyle anlatılırdı. Eğer modern öykü çalışmaları, bazı örneklerde yoğunluk ve eski öykülerde olduğundan daha fazla gerçekçi atmosfer açığa çıkarıyorsa, bu gibi şeyler sözcükleri üst üste yığarak sadece anlaşılmayı başarabilen atalarının yanında modern yazarın, doğru kelimeyi tam da yerinde kullanmasına imkân veren daha üst düzey sözlü araca bağlanabilir. Kısa öykünün bu türden gelişimi büyük ölçüde sözlüğün gelişimiyle alakalıdır ve her tür kısa öykü çalışmalarının evriminin temelinde bu dar zemine dayanmak mantıklı görünmektedir.

(...)

Öykü anlatma içgüdüğü, temel olarak her ırkta aynıdır. Her insan kısalığın ve tutarlılığın basit sınırlarının farkındadır ve bunda ısrarcıdır, bundan dolayı edebiyatın bu alanında bir sanatçı için diğer alanlarda olduğundan daha fazla millî sınırlar ve ırka dair niteliklere rağmen gerçekten evrensel olabilen şaheserler yaratmak mümkündür. En iyi öykülerin Fransız, İngiliz, İtalyan veya Amerikan olması gerekmez, bunların hepsi dünya antolojisinin parçalarıdır.

ÖYKÜCÜNÜN GÜNDEMİ

Hayatımın hiçbir döneminde okuma veya yazma anlamında, hatta herhangi bir anlamda belli bir ritm tutturamadım. Sonradan anladım ki, hayat dediğimiz şey zaten böyle bir şey. Bir “ritm”sizlik. Ama unutmayalım ki, bu ritm bozukluğu da kendi içinde bir ritm oluşturuyor. Bir anlamda “kevn” ve “fesad” birbirlerini izleyerek, bir bozulup bir düzelerek bizi ritme ulaştırıyor.

ABDULLAH HARMANCI

– *Neler okuyorsunuz, gündeminizde hangi kitaplar var?*

– Hayatımın hiçbir döneminde okuma veya yazma anlamında, hatta herhangi bir anlamda belli bir ritm tutturamadım. Sonradan anladım ki, hayat dediğimiz şey zaten böyle bir şey. Bir “ritm”sizlik. Ama unutmayalım ki, bu ritm bozukluğu da kendi içinde bir ritm oluşturuyor. Bir anlamda “kevn” ve “fesad” birbirlerini izleyerek, bir bozulup bir düzelerek bizi ritme ulaştırıyor. Dolayısıyla, hayatım boyunca kendi yaşayışına vermeye çalıştığım düzen, hiçbir zaman tam anlamıyla gerçekleşmedi. Zamanla anladım ki, o mükemmel düzen bu dünyada olacak bir şey değil. Onun için âlem-i manayı beklememiz gerekecek. Neler okuduğum meselesi bu cümleler ışığında daha iyi anlaşılabilir. Okuma hayatıma gerçek bir düzen vermek adına çok hamlelerim olduysa da, bu hep bir kevn ve fesad arasında gidip geldi. Zaman zaman çok ciddi okumalar yaptım. Zaman zaman kendimi tatmin edecek bir metin olmadığını, belki de Kuran’dan başka bir şey okumamam gerektiğini düşündüğüm oldu. Şimdilerde yoğun bir şekilde öykü kitapları okuyorum. Neden? Zira bunu belli bir süre ihmal ettim. Açıkçası bendenize imzalanmış kitapların sayısı giderek bir yığına dönüştü. Sırf bu insanların zarafetlerine uygun davranmak için, birkaç ay önce, oturdum, bana yollanmış ne kadar imzalı kitap varsa okumak gayretiyle bismillah dedim. Tabii hevesim kaçtı. Hepsini okuyamadım. Ama bir hayli de öykü kitabı okudum. Şimdilerde bol bol öykü kitabı, öykü dergisi okuyorum. Bir de şunu söyleyeyim. Uzun zamandır üniversitede ders veriyorum. Türk dili ve edebiyatı bölümünde öğretim üyesiyim. Diyelim ki, Meşrutiyet dönemi öyküsü, Cumhuriyet dönemi öyküsü, şiiri, Edebiyat bilgi ve teorileri gibi dersler var. Bunları genellikle edebî metinler üzerinden işliyoruz. Yani bir romanı alıp iki hafta, üç hafta çözümlüyoruz. Elbette ki böyle bir çözümlenme yapabilmek için, o metni sizin önceden didik didik etmeniz gerekiyor. Bir de çapraz okumalar yapıp konuyla ilgili eleştiri yazılarını bilmeniz gerekiyor. Hasılı bu tür dersler için bendeniz günlerce okumalar yapıyorum. Ki derslerde “ahkâm kesebileyim”. Bu da okuma hayatımı çok fazla etkiliyor. Bir de üçüncü bir husus var. Yazılması gereken yazılar için okumalar yapıyorum.

– *Edebiyat ortamına baktığınızda nelere seviniyor, nelere kızılıyorsunuz?*

– Geçenlerde romancı Güray Süngü ile sohbet ederken, hayatımdaki bütün güzellikleri edebiyata borçluyum, dedi. Şöyle bir düşünüyorum. Edebiyat faaliyetlerimiz sayesinde o kadar çok güzel insanla tanıştım ki, acaba ben öykü yazmayan, edebiyat dışı bir adam olsaydım, ne olurdu, kim olurdu, çevremde kimler olurdu, diye düşündüm. Komşum benim adımlı bilmez çünkü. Ama edebiyatçılığımız bize nice kapılar açtı. Bu güzel tarafı. Beni üzen şey ise, çok yetenekli bazı öykücülerin olmaları gereken yerde bulunmamalarıdır.

Hak ettikleri yerde değiller. Oysa nice vasat kişi, sırf ilişkileriyle önemli yerlere gelebiliyor. Çok iyi öykücü olan bazı arkadaşları ise pek kimse bilmiyor.

– *Sosyal medya ile aranız nasıl, oraya nasıl bakıyorsunuz?*

– 2012 yılında, güz aylarıydı, Ankara’da Necip Tosun’la uzun bir sohbetimiz oldu. O güne kadar, sosyal medya kullanmıyordum. Ya da zaman zaman açtığım kapattığım hesaplarım vardı. Necip abiyle neredeyse münazaraya benzeyen bir konuşmamız oldu. Ve âdeta beni sosyal medya kullanmaya ikna etti. Kendisine ulaştırılan yayınların sayısını söylediği zaman ikna oldum! Yani sosyal medyanın böylesi bir iletişim imkânı sağladığını ifade etmişti. Dolayısıyla o gün bugün ben de sosyal medyayı kullanıyorum ve edebiyatçı arkadaşlarla her an irtibat hâlindeyim. Artık hesabımı kapatamam... O noktaya geldim!

– *Neler yazıyorsunuz? Gündeminizde hangi yazılar var?*

– 12 Aralık 2015 tarihinden itibaren uzun bir aradan sonra öyküler yazmaya başladım. Sanırım dört sene öykü yazamadım. Aralık 2015’te ne oldu? Beni hayata döndüren şey neydi? Sanırım öyküye uzun seneler boyunca verdiğim emeklerin boşa gitmesinden korktum... “Bereketsiz bir ömür” düşüncesi beni titretti. Ayrıca *Post Öykü* dergisine her sayısında “Çoğul Bakış” adlı bir ‘köşe’ yazıyoruz. Öykücü İsmail Özen, Mehmet Kahraman, Betül Ok ve Hâle Sert’le birlikte... Aynı kitaba beş farklı göz nasıl bakıyor, bunu değerlendirmeye çalışıyoruz. Birbirimizin yazdıklarından habersiz olarak... Ayrıca *Mahalle Mektebi* dergisine “Öykücülerle Yakın Okumalar” diye bir köşe hazırlıyorum.

– *Dosyalardan, kitap tasarılarınızdan söz eder misiniz, yakında, uzun vadede?*

– Şu anda yeni bir öykü kitabı yavaş yavaş olgunlaşıyor. Dergilerde kalmış öyküleri “eski defterler”, şimdi yazdıklarımı da “yeni defterler” şeklinde ayırarak inşallah 2016 sonu veya 2017 başında bir öykü kitabı çıkarmayı planlıyorum.

ÖYKÜ

KÂMİL YEŞİL

ÖLÜYORUM DEMEK Kİ YAŞAYACAĞIM

Aktör oluşumun hikâyesi basittir.
Dayak yiyecek ve sonunda ölecek adama ihtiyaç var dediler.
Ben varım, dedim.
Bu kadar.

Hemen kabul ettiler. Ben sete girdim, başrol oyuncusu hazırmış dayak atmaya, hemen girişti. Tekme tokat, yumruk ne varsa yedim yuttum. İyi tokat alıyorsun dedi yönetmen. İyi tokat alırım dedim. İlk filmim tokat yemekle geçti. Osmanlı tokadı, sille tokat, şamar, beş kardeş ne geldiyse yedim. Çaaaaat! Çaaaaat! Tokat yiyenin yüz kırmızı olur. Pekiyi ne yapacağız? Allık sürülecekmiş. Sonra kırmızının tonu artacak. Salçadan kana böyle geçtik. Pekiyi, hep dayak mı yiyeceğim? Hiç dayak atmayacak mıyım? Bari sahici dövüş havası verelim ki seyirci inansın.

Makul buldular. Vuracağım ama temas etmeyeceğim. Nasıl olacak bu? Vuruyormuşum gibi yapacağım. Kamera vurmuş gösterecek. Efektten vurma sesi verilecek.

Bak, bu olur.

O vuracak ben vuracağım. O vuracak ben vuracağım. Kamera tokadı aşk ediyormuşum gibi gösterecek. Seyirci de bunu böyle algılıyor ya, bana yetiyor. Bu Cüneyt Arkın'mış, Yılmaz Güney'miş, yok Ayhan Işık'mış, yok Tamer Yiğit'miş demiyeceğim, vereceğim tokadı, basacağım dayayı.

O kadar uzun boylu değil dedi yönetmen. Sen Cüneyt Arkın'dan, Yılmaz Güney'den, Ayhan Işık'tan değil; Bilal İnci'den yiyeceksin köteği, Erol Taş'tan yiyeceksin, Kazım Kartal'dan, Altan Günbay'dan.

Niyeymiş? Dayak yemenin de ölmenin de bir raconu varmış. Ben kötü adamlardan yiyeceğim, kötü adamlar da iyi, yakışıklı, zengin, güçlü adamlar, başrol oyuncusundan.

Yapılacak başka iş yoktu. Ekmek parası. Naparsın. Olur dedim.

Sinema, dayak yeme kuralını kabadayılıktan almış. Dediklerine göre dayak yemeyen dayak atamazmış. Önce yiyeceksin sonra döveceksin. Bir çeşit antrenman. Seyircide heyecan olacak. Nasıl döver koskoca karakter oyuncusunu diyecekler. Üzülecekler. Sonra sıra başrol oyuncusuna gelecek. Evire çevire dövmeye başlayacak Erol Taş'ı ve beni. Alkış kopacak.

Öyle oldu.

Her seferinde dayağın üzerine üzerine gittim. Beni omzuna aldı, çevirdi, çevirdi sonra yere fırlattı başrol oyuncusu.

Yakışıklı ve de güçlü aktör, bir ıstaka alıyor, üzerimde kırıyor. Üzerimde kırılan masanın sandalyenin hesabı yok. Çenemi dağıtıyor. Apış aralarım tekmeler savuruyor. Bu ara ben oramı tutuyorum. Acılar içinde kıvraniyorum. Seyirci bu hâlime gülecek. Daha da komik olmalıyım. Elim apış aramda. Kıvrım kıvrım kıvrılıyorum. Sonunda kareteci başrol oyuncusu uçarak geliyor, göğsüme göğsüme indiriyor tekmeleri. Bu anam için. Bu babam için. Bu kızım için. Bu... deyip kaburgalarımı kırıyor. Başımı iki ayağının arasına alıyor. Sıkıyor sıkıyor. Bu ara gözlerim fırlıyor yuvasından. Kızarıp bozariyorum. Ciyak ciyak bağıriyorum. B.kunu yiyeyim ağabey diye yalvarıyorum. Tabii acımıyor başrol oyuncusu. Sıkıyor, burkuyor ve kırt diye bir ses çıkıyor. Oracıkta beni gebertiyor.

Kamera stop çekince ayağa kalkıyorum. Üstümü başımı silkeliyorum. Avansımı alıp çıkıyorum. Ekmek parası. Eve geliyorum. Nerden geliyorsun diyor eşim, çocuğum. Bazen işten diyorum bazen setten...

Seyirci dayak yeyişimi çok tutmuş. Ölümümü de beğenmişler.

Senin rolün sabit dedi yönetmen.

Hep dayak yiyeceksin ve sonunda öleceksin.

Olur dedim. Dayak yemeyi çok iyi bilirim. Çok iyi de ölürüm. İşim bu. Dayak yemek ve ölmek.

Bazen arabanın altında alarak ezerler beni. Bazen beton dökerler üstüme. Alnıma yediğim domatesle öldüğüm de olur. O zaman sadece ölmem, ölümümle güldürmüş de olurum seyirciyi. Bir domatesle ölmek rolü verilmiştir bana. Sivrisinekle ölene göre daha gerçekçi. Ok atar başrol oyuncu. Yayına altı tane birden ok takar, gerer ve çeker. Oklar, biz altı kişiye ayrı ayrı gelir ve kalbimize saplanır. Biz o sıra ah, vah, ıh diyerek yere yuvarlanır ve mort oluruz.

Zafer başrol oyuncusunundur.

Bir yerde, sadece bir yerde itiraz ettim dayak yemeğe ve de ölmeğe. Olmaz dedim. Ben bu rolü oynamam. Rol gereği olsa da yemem bu dayağı. Ve de ölmem.

Nedir o dedi yönetmen.

Polis üniforması giymem. Giyersen dayak yemem ve ölmem. Asker üniforması giymem. Giyersen dayak yemem ve ölmem.

Sen oyuncusun, senarist değilsin dedi yönetmen. Olsun dedim. Aç çıplak kalırsın dedi. Olsun dedim. Ve dahası var deyip ekledim.

Öğretmen olursam dayak yemem ve ölmem, dedim. Doktor, hemşire olursam dayak yemem ve ölmem.

İçin rahat olsun dedi yönetmen. Sana zaten polis, asker, öğretmen, doktor rolü vermeyiz. Bu roller başrol oyuncusunundur. Hem, sen dedi hiç aynaya bakmıyor musun. Ne varmış aynada, ne varmış suratımda. Bir şey yok dedi suratında. Bir şey yok ama doktor, polis, öğretmen, asker suratu da yok sende. Olsun, suratu yok ama sireti var dedim, sireti var.

Ne varmış bende?

Bende dayak yiyecek bir işçi, bir serseri, bir öğrenci, bir Filistinli, bir Suriyeli bir Doğulu suratu varmış. Burada bir sop ismi de söyledi ama onu demem. Tam o surat varmış bende. Dayaklık. Dayaklık suratu olana vurmaktan zevk almış başrol oyuncusu. Yakışıklı tabii. Güçlü tabii. Zengin tabii. Dayak atmak onun hakkı. Bizim hakkımız dayak yemek. Sonra da kurşuna dizilmek, kurşunlara gelmek. Araba ile ezilmek, el bombası ile imha edilmek, kıyma makinesine atılmak.

Evet böyle bir sahnede de oynadım. Çarka bütün olarak elbisemle girdim öbür taraftan kıyma olarak çıktım.

Ölümlerden ölüm beğendiler benim için. Başrol oyuncusu için de başarılar, ödüller, alkışlar...

Yaşamak; zengin, yakışıklı, güçlü, tahsilli başrol oyuncusunun hakkı. Biz figüran, vasıfsız halkız. Ölürüz ve eğleniriz. Yakışıklı, zengin kişiler bizim sayemizde kahraman olur. Halkın sevgilisi olur. Onlar bizi dövecek, öldürecek ki aktristlerin gönlüne girebilsinler, kendilerini beğendirebilsinler, ödülleri toplayabilsinler.

Bu zaman kadar kaç filmde oynadım saymadım.

Kimlerle oynadım onu da saymadım. Siyah beyaz filmde günümüze kadar elli senedir oynuyorum. Pardon elli senedir dayak yiyorum ve ölüyorum. Öldüre öldüre bitiremediler beni. Yok edemediler. Üç nesil benim ölümümle zevklendi, eğlendi. Üç nesil benim ölümüne şahittir. Bıkmadılar beni ölü görmekten. Cüneyt Arkın geldi seksen yaşına. Kırk yıl ondan yedim dayağın hasını. En çok onun elinde öldüm.

Şimdi de dizilerde yiyorum dayağı. Dizilerde ölüyorum. Polat Alemdar, Adanalı, Kenan İmirzalıoğlu, Deli Yürek Yusuf habire dövüp öldürüyorlar beni.

En son filmi Azrail çevirecek biliyorum. Bir gün sahiden öleceđim, onu da biliyorum.

Ne çok ölüyorsun dedi yönetmen yardımcısı.

Evet dedim ben çok ölürüm.

Döner döner ölürüm ben.

Dünyada ölümden başka ne var ki.

Siz film yapıyorsunuz. Ben sahiden ölmek için ölüm temrinleri yapıyorum. Yeter artık pis işler için öldüğüm, dedim bir gün. Artık adam gibi öleyim. Müslüman gibi öleyim. Müslüman öleyim. Bir film yap Filistinli; bir film daha yap Gazzeli; başka bir film yap Suriyeli olarak öleyim.

Onlar zaten ölüyor, sen başka bir isim bul ölmeye, dedi.

Senaryo yazarı ve yapımcı olsaymış film kolaymış. Ben sadece yönetmen yardımcısıyım, dedi.

Ölümlü dünya ölümlü insan.

İşim bu.

Dayak yemek ve sonunda ölmek.

Ölüyorum işte.

“Ölüyoruz demek ki yaşanılacak.”

Şair böyle demiş. Pekiyi beni öldürenler yaşayacak mı?

Ben ölüm konusunda tecrübeliyim. Her türlüşünü tatmışım ölümün. Ölmeyi biliyorum yani. Ölmeden önce ölümü tatmışım. Peki, bizi öldürenler? Onlar ne olacak? Onlar nasıl ölecek? Bunu da onlar düşünsün.

